

El cavaller astut

La Roca del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó del castell, 08430
Emplaçament Al nord-oest del nucli urbà de La Roca
Alçada: 173 m

Coordenades:

Latitud: 41.59146
Longitud: 2.32812
UTM Est (X): 444002
UTM Nord (Y): 4604636

Classificació

Número de fitxa 08181-24
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Popular
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Castell de la Roca](#)

[El Capità de Testafort](#)

Autoria de la fitxa Jacob Casquete Rodríguez

Data de registre de la fitxa: dv., 04/02/2011 - 01:00

Descripció

La tradició oral que envolta a la Roca està plena de llegendes, contes i narracions vàries de la cultura popular. Aquestes històries, moltes transmeses oralment i altres d'escrites, són més fruit de la imaginació col·lectiva que no pas de la realitat històrica, també present. Cal diferenciar entre aquelles històries que són exclusives del lloc i d'altres que formen part de la narrativa folklòrica general catalana i l'única cosa que fan és enquadrar els fets en diferents llocs tradicionalment històrics i màgics. En el cas del castell de La Roca, el paisatge, l'encant, el nexa d'unió amb la gent del lloc, i com no, la pròpia història han provocat que al voltant seva es creessin diferents històries. A continuació transcrivim la llegenda del Cavaller Astut. "Joan Amades ens explica la següent llegenda: al castell vivia un brau cavaller cristià que causava gran estrall als moros. Aquest cavaller guerrejava de dia, i de nit es tancava al castell per reposar i refer les forces perdudes per poder-se lliurar novament a la lluita. Els morros, que de dia el temien, volien saber on dormia per matarlo traïdorament, però el cavaller molt enginyós, despistava el camí que feia: duia el cavall ferrat al revés, de manera que, pel rastre de les ferradures, quan anava semblava que venia i al contrari. Quan el moros el cercaven pel voltant del castell, creien que de dia hi entrava i de nit en sortia i que, per tant, no podia ser l'habitant del castell la persona que cercaven, ja que de dia guerrejava" (CAMPOY 2006: 132).

Història

La primera menció que apareix del castell de la Roca del Vallès data vers el 1024 en una documentació on el propietari n'era Arnau Mir per encàrrec del comte de Barcelona Ramon Berenguer I, però més tard aquest el donà a Guillem de Muntanyola o de Vacarisses. Quan aquest va morir, fou succeït pels seus fills Renard Guillem de Sarroca i Bernat Guillem. Posteriorment fou propietat de Ramon de Cabrera, i el 1287 consta com a senyor Pere Marquès. Vers el 1374 passà al seu descendent Pere Arnau Marquès, que el 1405 el vengué a Ramon de Torrelles, senyor de Rubí. Els descendents de la família, partir de l'any 1463, el van reformar i consolidar i l'hi van donar un aspecte més de palau que de castell medieval (cal mencionar que el castell va ser destruït a la meitat del segle XVII i no va ser fins l'any 1952 que va ser reconstruït). El castell tornà a canviar de propietari a principi del segle XVIII, entrant a formar part del patrimoni dels Sentmenat, amb Fra Miquel de Torrelles i Sentmenat, el qual el va cedir a la comunitat de prev" de Santa Maria del Mar. Més endavant, durant la desamortització de Mendizàbal, passaria a ser, després d'altres famílies, de la família Alomar i finalment, l'any 1949, el compraria Antoni Rivièrre i Manén actual propietari.

Bibliografia

BARRAL I ALTET, X. [et al.] (2000): Guia del Patrimoni Monumental i Artístic de Catalunya. Volum 1: Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental. Ed. ECSA, Barcelona.

CAMPOY, G.; DURAN, A.; JURADO, R. (2006): Llegendes dels Castells del Vallès Oriental. Marge books, Barcelona.

CATALÀ I ROCA, P. [coord.], (1991): Els Castells catalans: Volum II. Ed. Dalmau, Barcelona.

ENCICLOPEDIA CATALANA ON-LINE (n. d.): L'enciclopèdia. Consultada el febrer-juny de 2010.

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITANS DE COMUNICACIÓ (s. n.): Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Obtinguda el 15 de gener de 2011.

IPA. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, La Roca del Vallès, 1988.

MASSAGUÉ I TORNÉ, J. M. [coord.] (2011): Pla especial i catàleg del patrimoni de La Roca del Vallès. Ajuntament de la Roca del Vallès, La Roca del Vallès.

PLADEVALL I FONT, A. [et al.], (1991): Catalunya Romànica. Volum XVIII, El Vallès Occidental, el Vallès Oriental. Enciclopèdia Catalana, Barcelona. NH: